

Turnovské muzeum otevírá dvě vylepšené expozice drahých kamenů a šperků

24.1.2024 - Jan Mikulička | Krajský úřad Libereckého kraje

„Muzeum Českého ráje pokračuje v systematické modernizaci jak objektu samotného, tak i jednotlivých expozic. A právě tato expozice patří z hlediska tématu k těm klíčovým. Téma šperku má v muzeu výjimečné místo a skvělé kurátorské zázemí,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Expozice zpracování drahých kamenů a šperkařství v Turnově přinese prezentaci turnovské Střední uměleckoprůmyslové školy a šperkařských sympozií, které se v Turnově konají již od roku 1984.

Původní podoba expozice, která je pro muzeum specializující se na drahý kámen a šperk klíčová, pocházela z roku 1994. Již dlouho nevyhovovala současným požadavkům muzejní prezentace a byla nejen nezajímavá pro návštěvníky, ale nedokázala dostát ani současným požadavkům na ochranu a prezentaci samotných exponátů. Obnova přinesla moderní metody prezentace, optimalizaci z hlediska osvětlení, bezpečnostního zajištění exponátů, i celkové zvýšení návštěvnického komfortu. Změn doznala také jejich obsahová náplň, která je přehlednější a zajímavější. V obou expozicích dostal nově prostor také textový a obrazový doprovod, na který dřívější podoba obou instalací rezignovala. Významným přínosem obnovy je také doplnění graficky přitažlivého a přehledného orientačního systému celé expozice, které přispěje k snazšímu a přirozenějšímu pohybu jejími prostory.

Posloupnost prohlídkové trasy zavede návštěvníky z Kabinetu granátového šperku do expozice věnované turnovské SUPŠ a VOŠ, nazývané místními zkráceně šperkárna, nebo špéra. Expozice se věnuje období od roku 1952, kterým končí prezentace školy v suterénní Klenotnici, a dovádí představení instituce až do současnosti, neboť nabízí prostor k vystavení nejlepších absolventských prací posledních let. Nadále přitom zůstane zachována pružnost a aktuálnost instalace, která se bude v horizontu 2-5 let měnit tak, aby ukázala právě platnou tvář školy a podobu výstupů jejích posledních absolventů. Oproti koncepci předchozí expozice však dostanou prostor i starší práce počínaje rokem 1953, přidaný textový a obrazový materiál potom dokonce sumarizuje význam a historii ústavu, počínaje jeho založením v roce 1884. Textové panely doplněné fotografiemi připomenou vývoj školy, nejvýznamnější pedagogy i výjimečné okamžiky (např. věhlas spojený s tvorbou kopií korunovačních klenotů), dále nechybí také charakteristiky všech šesti studijních zaměření SUPŠ a VOŠ, tedy Designu a zpracování drahých kamenů, Zlatnictví a designu šperků, Uměleckého kovářství a zámečnictví, Designu grafické a plastické rytiny, Designu litých objektů a Restaurování kovů, minerálů a organolitů. Fotografie pořízené v roce 2022 ve školních dílnách sugestivně zprostředkovávají atmosféru praktické výuky. Založení školy vyplynulo ze snahy zajistit kvalitní odborné vzdělání novým generacím brusičů drahých kamenů a její situování do Turnova potvrdilo význam města jako tradičního centra tohoto svěbytného odvětví, význam školy pro výchovu nových „kamenářů“ neklesl ani po 140 letech od vzniku SUPŠ. Proto má expoziční oddělení věnované škole nezastupitelné místo v příběhu tohoto oboru vyprávěném expozicí zpracování drahých kamenů a šperkařství.

Z expozice SUPŠ a VOŠ Turnov přechází návštěvník do prostoru věnovanému Mezinárodním sympoziím současného šperku v Turnově. Jejich tradice započala právě v roce 1984 při příležitosti oslav 100 let od založení zdejší šperkařské školy. Expozice předvádí na 150 nejzajímavějších výsledcích těchto setkání vytvořených v Turnově předními osobnostmi českého i zahraničního autorského šperku. Dalším pojítkem s předešlým úsekem prohlídky je skutečnost, že šperkařská

škola opakovaně poskytovala tomuto jedinečnému setkávání šperkařů potřebné zázemí, technické i materiálové vybavení.

„V případě expozice Mezinárodních symposií současného šperku došlo k redukci exponátů ve prospěch jejich estetického vyznění a přehlednosti uspořádání, jakkoli bylo odloženo řady kvalitních a významných prací do depozitáře z pohledu kurátora nelehké. Oproti původní podobě expozice byl opět doplněn textový panel a řada fotografií z uplynulých setkání. Zvláštní místo bylo nově a zřetelně vyhrazeno také poslednímu běhu akce; aktuálně tedy 26. sympoziu z roku 2022,“ doplnila kurátorka Lenka Laurynová.

Také z provozního pohledu je nová expozice mnohem přívětivější; strukturou i barvou neutrální pozadí vitrín umožňuje dílům předních světových šperkařů zapůsobit v plné síle a je zároveň velmi komfortní i z hlediska instalačního – moderní materiál použitý na pozadí vitrín totiž umožňuje opakovaně reinstalovat jejich obsah, aniž by docházelo k opotřebení či degradaci podkladu, což velmi oceňujeme s ohledem na skutečnost, že expozice bude procházet periodickými obměnami nejen v důsledku rozšiřování sbírky, ale také z důvodu prezentace vybraných prací na výstavách v tuzemsku i za hranicemi ČR. Sbírkou, čítající za uplynulých 40 let již na sedm set šperků a objektů je totiž s oblibou obdivována v českých, evropských i zámořských galeriích. Skutečné exponáty doplní výhledově také databáze symposií v dotykovém displeji, který je součástí expozice. V ní si budou moci zájemci o hlubší vhled do historie turnovských šperkařských setkání vyhledat seznamy účastníků proběhlých symposií či prohlédnout fotografie šperků, které se do finálního výběru exponátů nedostaly.

Slavnostní otevření obou nových částí expozice zpracování drahých kamenů a šperkařství na Turnovsku připravujeme na čtvrtek 25. ledna, kdy bude zároveň zahájen právě v turnovském muzeu rok oslav 140. jubilea SUPŠ a VOŠ; na tuto událost pak navážou další výstavní projekty v Domě 72. Ve čtvrtek 8. února to bude vernisáž výstavy výtvarného a literárního díla pedagožky Evy Matyldy Jiříčkové, 4. dubna bude zpřístupněna výstava k historii a současnosti školy jako takové, slibující atraktivní technologické zajímavosti a interaktivní prvky, které ozvláštní návštěvu výstavy.

<https://www.kraj-lbc.cz/aktuality/turnovske-muzeum-otevira-dve-vylepsene-expozice-drahyh-kamenu-a-sperku-n1156168.htm>